

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

**COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI
A CAMEREI DEPUTAȚILOR**
Nr. 46-B/223/16.06.2021

**COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI
ȘI VALIDĂRI A SENATULUI**
Nr. XIX/101/16.06.2021

Către Birourile permanente reunite

Ale Camerei Deputaților și Senatului

Vă înaintăm, alăturat, **RAPORTUL COMUN** privind **revocarea doamnei Renate Weber din funcția de Avocat al Poporului**, întocmit de Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, la solicitarea Birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, împreună cu proiectul de hotărâre.

PREȘEDINTE,

Mihai-Alexandru Badea

PREȘEDINTE

Laura-Iuliana Șană
VALIDĂRI
TUL ROMÂNIEI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI
A CAMEREI DEPUTAȚILOR
Nr. 4c-13/523/16.06.2021

COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI
ȘI VALIDĂRI A SENATULUI
Nr. XIX/101/16.06.2021

Raport comun

cu privire la revocarea doamnei Renate Weber
din funcția de Avocat al Poporului

Birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, în ședința din **16 iunie 2021**, prin adresa înregistrată la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, cu nr. XIX/101/16.06.2021, respectiv la Comisia juridică, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților cu nr. 4c-13/523/16.06.2021, au hotărât transmiterea ***Cererii Grupurilor parlamentare ale PNL, USR și UDMR din Senat și Camera Deputaților privind revocarea din funcție a doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului*** către Comisiile juridice din Camera Deputaților și Senat, urmând ca cele două comisii sesizate să întocmească un **raport comun**, care să fie înscris pe ordinea de zi a Plenului comun din 16 iunie 2021.

În cererea de revocare a Grupurilor parlamentare, se evocă următoarele:

*"Prin prezenta, în temeiul art.9 alin.(2) din Legea nr.35/1997. republicat, privind organizarea și funcționarea Instituției Avocatul Poporului solicităm ca, în procedură de urgență, să procedați la sesizarea Comisiilor Juridice ale Camerei Deputaților și Senatului pentru ca în ședință comună să audieze Avocatul Poporului, doamna **Renate Weber**, în vederea revocării din funcția în care a fost numită, pentru următoarele motive, constatate prin rapoartele de respingere a rapoartelor anuale ale Avocatului Poporului din anii 2019 și 2020.*

Avocatul Poporului a acționat cu depășirea competențelor legale stabilite de Legea nr.35/1997, având drept consecință nerespectarea dispozițiilor art. 13 din Legea de organizare și funcționare a Instituției Avocatul Poporului și, pe cale de consecință, a art. 1 alin.(5) din Constituția României.

Analizând acțiunile doamnei Renate Weber, în calitate sa de Avocat al Poporului, constatăm:

- De la numirea în funcție și până în prezent, **Avocatul Poporului nu a transmis Parlamentului și Guvernului raportul special și recomandările sale privind problemele de sistem constatate de acesta în cazul crimelor de la Caracal**, încălcând atribuția legală prevăzută de art.15, alineatul (2), din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului;

- **Avocatul Poporului nu și-a îndeplinit, prin activitatea derulată în anul 2020, rolul și obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului**, copiilor puternic afectați de restricțiile adoptate pe durata pandemiei și expuși actelor de violență domestică ori infracțiunilor de agresiune sexuală, exploatare sexuală și pornografie infantilă;

- **Avocatul Poporului nu a întreprins nicio acțiune sau anchetă proprie și nu a formulat recomandări proprii pentru implementarea Hotărârii nr. 67/2020 a Camerei Deputaților, privind concluziile, răspunderile și măsurile Comisiei parlamentare de anchetă privind situația cazurilor copiilor dispăruți din România;**

- **Declanșarea mecanismului național privind prevenirea torturii (MPN) cu privire la unitățile sanitare care tratează pacienți COVID 19, sub aspectul monitorizării acestora fără un temei concret, constând în existența unor sesizări care să creeze suspiciuni rezonabile privind existența unor acte sau fapte ce pot fi asimilate torturii.** În fapt, mecanismul de monitorizare a fost instituit fără a se comunica unităților sanitare actul administrativ care a stat la baza declanșării procedurii de monitorizare. Avocatul Poporului a indus o stare de confuzie cu privire la acțiunea sa, acest fapt fiind de natură să afecteze grav buna funcționare a sistemului sanitar în ansamblul său, infrastructură critică a statului, în perioada stării de urgență, ulterior în perioada stării de alertă. instituite urmare a pandemiei declarate astfel de Organizația Mondială a Sănătății. Mai mult, **niciunde în dispozițiile legii nu este stipulată atribuția Avocatului Poporului de a dispune unității sanitare îndeplinirea obligației de a afișa procedura în derulare „de spital aflat sub monitorizarea Mecanismului Național pentru Prevenirea Torturii”,** solicitare desprinsă din înștiințarea f.n. a Avocatului Poporului din data de 4 iunie 2020. **Considerăm această faptă o încălcare gravă a Legii nr.35/1997 și a art. 1 alin.(5) din Constituția României.**

În raport cu motivele arătate mai sus. grave încălcări ale Legii ale Constituției, prin acțiuni sau inacțiuni care au afectat buna funcționare a sistemului sanitar, prin starea de temere legitimă creată asupra personalului medical prin declanșarea mecanismului național de prevenire a torturii în privința spitalelor care tratează bolnavi COVID 19 (situație exprimată public de cadrele medicale din România),

Vă solicităm să procedați la sesizarea Comisiilor Juridice ale Camerei Deputaților și Senatului pentru audierea Doamnei Renate Weber, Avocat al Poporului, în vederea întocmirii

unui raport prin care să se propună Camerei Deputaților și Senatului, întrunite în ședință comună, demiterea acestora din funcția de demnitate publică în care a fost numită.”

Potrivit art. 13, pct.30 din Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului, Comisiile juridice ale celor două Camere au analizat ***Cererea Grupurilor parlamentare ale PNL, USR și UDMR din Senat și Camera Deputaților privind revocarea din funcție a doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului*** în ședința comună din **16 iunie 2021**.

La ședință a participat, în calitate de invitat, doamna **Renate Weber**, Avocatul Poporului. Aceasta a prezentat deputaților și senatorilor prezenți la dezbateri obiecțiile și apărările sale cu privire la motivele cererii de revocare și a răspuns întrebărilor adresate de membrii Comisiilor juridice.

Doamna Renate Weber a solicitat amânarea dezbaterii cererii grupurilor parlamentare ale PNL, USR și UDMR pentru formularea unei apărări cuprinzătoare față de cererea de revocare. Membrii Comisiei Juridice au aratat ca argumentele Avocatului Poporului cu privire la încălcările legii au fost expuse de doamna Renate Weber în ședința comună de dezbateri a rapoartelor de activitate aferente lui 2019 și 2020. Doamna Weber a precizat punctual pentru fiecare motiv din cererea de revocare ca nu sunt întemeiate.

Ulterior audierii doamnei Renate Weber, i-au fost adresate întrebări de către reprezentanții grupurilor parlamentare în Comisiile reunite, la care doamna Renate Weber a răspuns.

La lucrările Comisiilor juridice reunite au fost prezenți la dezbateri, conform listei de prezență ai ședinței, **deputați** și **senatori**, membri ai celor două comisii.

A. COMPETENȚA PARLAMENTULUI DE A REVOCA DIN FUNCȚIE AVOCATUL POPORULUI CA URMARE A ÎNCĂLCĂRII CONSTITUȚIEI ȘI A LEGILOR

Autorii cererii de revocare și-au întemeiat cererea pe dispozițiile art. 9 alin. (2) din Legea nr.35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului:

“ART. 9 (2) Revocarea din funcție a Avocatului Poporului, ca urmare a încălcării Constituției și a legilor, se face de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună, cu votul majorității deputaților și senatorilor prezenți, la propunerea birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, pe baza raportului comun al comisiilor juridice ale celor două Camere ale Parlamentului.”

Sub aspect procedural, cererea de revocare a fost formulată în baza dispozițiilor art. 13 pct. 30 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, potrivit căroră: *“Camera Deputaților și Senatul se întrunesc în ședințe comune pentru: (...) alte situații în care birourile permanente ale celor două Camere consideră necesară convocarea lor în ședință comună.”*

Prin cererea de revocare, grupurile parlamentare menționate au arătat că: *“Este rolul constituțional al Parlamentului de a evalua activitatea Avocatului Poporului din perspectiva scopurilor urmărite și a consecințelor produse, și de a decide dacă prin aceasta activitate instituția Avocatului Poporului și-a exercitat formal atribuțiile legale, prin încălcarea însuși a scopului legii, fiind în contradicție cu propriul rol constituțional și legal. Așadar, nu doar realizarea formală a competenței este analizată și evaluată de Parlament în cadrul controlului parlamentar, ci și consecințele modului în care instituția Avocatului Poporului și-a realizat competența.”*

Parlamentul României și-a exprimat voința suverană în sensul în care și-a însușit constatările cuprinse în raportul comun al Comisiilor juridice întrunite în sedinta din 25 mai 2021, respectiv încălcări grave ale legii și Constituției de catre Avocatul Poporului Renate Weber.

În drept, autorii cererii de revocare au arătat că în perioada exercitării mandatului 26 iunie 2019 – 31 decembrie 2020, Avocatul Poporului a acționat cu depășirea competențelor legale stabilite de Legea nr.35/1997, având drept consecință nerespectarea dispozițiilor art. 13 și ale art. 15 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, și, pe cale de consecință, a art. 1 alin.(5) din Constituția României.

Analizând dispozițiile constituționale și legale care reglementează instituția Avocatului Poporului, membrii Comisiilor juridice au avut în vedere următoarele:

1. Potrivit Constituției (art. 58 alin. (3)), Avocatul Poporului este o **instituție**, a cărei organizare și funcționare sunt stabilite prin lege organică (respectiv prin Legea nr.35/1997), acționând ca o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică în temeiul art. 2 din legea organică. Avocatul Poporului ca instituție, nu poate să se substituie autorităților publice și nu poate fi supusă unui mandat imperativ sau reprezentativ.

2. Distinct însă de instituția Avocatului Poporului, dispozițiile constituționale și cele legale reglementează **Avocatul Poporului, conducătorul instituției** care este numit de către Camera Deputaților și Senat, în ședință comună (art. 65 alin. (2) lit. i) din Constituție.

Eficiența instituției Avocatului Poporului și îndeplinirea rolului său constituțional prevăzut de art. 58 alin. (1) – *apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice* – rezultă din “calitățile persoanei care este desemnată și din maniera

de lucru¹. Modul defectuos sau insuficient de îndeplinire a activității de către conducătorul instituției Avocatului Poporului, precum și modul de exercitare sau neexercitare a unor atribuții legale cu încălcarea legii și a Constituției, **lipsesc de eficiență însăși instituția Avocatului Poporului și duc la încălcarea rolului său constituțional**, precum și a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

3. Legea nr.35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, a detaliat dispozițiile constituționale și a stabilit în sarcina Avocatului Poporului, conducător al instituției, următoarele atribuții (art. 15):

“Art. 15 (1) Avocatul Poporului are următoarele atribuții:

- a) coordonează activitatea instituției Avocatul Poporului;*
- b) coordonează activitatea de prevenire a torturii în locurile de detenție, desfășurată prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție;*
- c) aprobă rapoartele de vizită întocmite în cadrul activității de prevenire a torturii;*
- d) aprobă recomandările care însoțesc rapoartele de vizită întocmite în cazurile în care, în urma vizitelor efectuate, sunt sesizate neregularități;*
- e) decide asupra petițiilor formulate de persoanele fizice lezate prin încălcarea drepturilor sau libertăților acestora de către autoritățile administrației publice;*
- f) verifică activitatea de rezolvare legală a petițiilor primite și solicită autorităților sau funcționarilor administrației publice în cauză încetarea încălcării drepturilor și libertăților persoanelor fizice, repunerea în drepturi a petiționarului și repararea prejudiciilor;*
- g) formulează puncte de vedere, la cererea Curții Constituționale;*
- h) poate sesiza Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea legilor, înainte de promulgarea acestora;*
- i) poate sesiza direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor;*
- j) reprezintă instituția Avocatul Poporului în fața Camerei Deputaților, a Senatului și a celorlalte autorități publice, precum și în relațiile cu persoanele fizice sau juridice;*
- k) angajează salariații instituției Avocatul Poporului și exercită dreptul de autoritate disciplinară asupra acestora;*
- l) exercită funcția de ordonator principal de credite, atribuție pe care o poate delega cu respectarea prevederilor legale privind finanțele publice;*
- m) poate sesiza instanța de contencios administrativ, în condițiile legii contenciosului administrativ;*
- n) poate formula cereri de chemare în judecată ori plângeri penale și poate reprezenta în fața instanței de judecată minorul, atunci când acesta a fost victimă a violenței fizice sau psihice din partea părinților, tutorelui sau reprezentantului legal, a abuzului, violenței și exploatarei sexuale, a exploatarei prin muncă, a traficului de ființe umane, a neglijării și*

¹ I. Muraru, Avocatul Poporului – instituție de tip ombudsman, p. 26 – 27)

exploatării, precum și a oricărei forme de violență asupra copilului, prevăzute și sancționate de legislația internă și internațională la care România este parte;

o) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Avocatul Poporului asigură apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului prin mijloace specifice prevăzute de prezenta lege prin Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului sau, după caz, prin Mecanismul Național de Prevenire.

(3) Avocatul Poporului poate delega exercitarea acestor atribuții adjuncților săi sau unor persoane cu funcții de conducere din cadrul instituției. "

În mod similar, prin art. 10, legea organica a stabilit **domeniile de specializare** în care se realizează rolul constituțional al instituției Avocatului Poporului și în care își exercită atribuțiile legale Avocatul Poporului, conducătorul instituției, direct sau asistat de adjuncții specializați:

"Art. 10 (1) Avocatul Poporului este asistat de adjuncți, specializați pe următoarele domenii de activitate:

a) drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale;

b) drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;

c) apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului;

d) armată, justiție, poliție, penitenciare;

e) proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe;

f) prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, prin Mecanismul Național de Prevenire.

Îndeplinirea atribuțiilor în domeniile de specializare nu este o opțiune pentru Avocatul Poporului, ci o obligație legală reglementată prin lege organică și în temeiul Constituției pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

4. Potrivit art. 59 alin. (1) din Constituție, Avocatul Poporului își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor lezate în drepturile și în libertățile lor, **în limitele stabilite de lege**. Legea nr.35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește atât atribuțiile Avocatului Poporului (art. 15 detaliat mai sus), cât și limitele cerute de Constituție.

Alte atribuții ce revin conducătorului instituției sunt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare. Dintre acestea, cu relevanță pentru analizarea cererii de revocare, menționăm atribuțiile Avocatului Poporului **de a prezenta celor două Camere ale Parlamentului rapoarte, anual sau la cererea acestora, îndeplinirea oricăror acte necesare bunei desfășurări a activității instituției și exercitarea oricăror altor atribuții care îi revin potrivit legii.**

Prin cererea de revocare, autorii arată că Parlamentul, prin cele două camere reunite în şedinţă comună, **a constatat încălcări ale legii şi ale Constituţiei de către Avocatul Poporului doamna Renate Weber, exercitarea atribuţiilor legale în afara limitelor stabilite de lege şi în consecinţă, Parlamentul şi-a însuşit încălcările legii constatate în rapoartele comune ale comisiilor juridice din 25 mai 2021 prin care au fost respinse inclusiv rapoartele de activitate înaintate de Avocatul Poporului pentru anii 2019 si 2020.**

5. Potrivit art. 60 din Constituţie, *Avocatul Poporului prezintă celor două Camere ale Parlamentului **rapoarte**, anual sau la cererea acestora. Rapoartele pot conţine recomandări privind legislaţia sau măsuri de altă natură, pentru ocrotirea drepturilor si a libertăţilor cetăţenilor.*

Având în vedere poziţia sa constituţională, ca instituţie, **Avocatul Poporului răspunde aşadar numai în faţa Parlamentului, iar această răspundere se materializează prin obligaţia prezentării de rapoarte.**

Pe durata exercitării mandatului, Avocatul Poporului nu răspunde juridic pentru opiniile exprimate sau pentru actele săvârşite în exercitarea mandatului (potrivit art. 52 din Legea nr. 35/1997). Totodată, Avocatul Poporului poate face anchete, poate formula recomandări care nu pot fi supuse controlului parlamentar sau celui judecătoresc.

În exercitarea funcţiei de control parlamentar, Camera Deputaţilor si Senatul nu au controlat nici anchetele, nici recomandările formulate de institutia Avocatului Poporului în anii de bilanţ analizaţi, **ci au verificat şi constatat exercitarea atribuţiilor legale de către conducătorul institutiei Avocatului Poporului, doamna Renate Weber, în afara limitelor stabilite de lege si de Constituţie.** Urmare a constatarii încălcării legii, Parlamentul a adoptat rapoartele de respingere ale Comisiilor juridice avand ca obiect analiza rapoartelor de activitate înaintate de Avocatul Poporului doamna Renate Weber pentru anii 2019 si 2020.

6. **Modalităţile constitutionale si legale de exercitare a controlului Parlamentului asupra Avocatului Poporului** definesc şi raporturile juridice dintre aceştia şi se caracterizează prin :

- a. dreptul Parlamentului de a numi conducătorul institutiei Avocatului Poporului
- b. dreptul Birourilor Permanente ale Camerei Deputaţilor şi Senatului de a aproba Regulamentul de Organizare si functionare a institutiei ;
- c. dreptul Parlamentului de a vota legea organică a institutiei ;
- d. dreptul Birourilor permanente ale Camerei Deputaţilor si Senatului de a aproba Regulamentul de organizare si functionare a institutiei ;

e. dreptul Parlamentului de a dezbate si de a se pronunta asupra rapoartelor Avocatului Poporului, atat asupra rapoartelor anuale cat si a celor speciale depuse la cerere sau din initiativa Avocatului Poporului

f. **dreptul Parlamentului de a hotărî revocarea din funcție a Avocatului Poporului, ca urmare a încălcării Constituției și a legilor, cu votul majorității deputaților și senatorilor prezenți, la propunerea birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, pe baza raportului comun al comisiilor juridice ale celor două Camere ale Parlamentului.**

7. Prin urmare, membrii Comisiilor juridice apreciază că, fără a fi subordonat Parlamentului României, Avocatul Poporului își realizează rolul și atribuțiile constituționale și legale sub control parlamentar. Astfel, ca orice altă instituție a statului, Avocatul Poporului răspunde pentru modul în care își desfășoară activitatea, **conform legii.**

Controlul parlamentar asupra activității Avocatului Poporului își are izvorul în rolul constituțional al Parlamentului României de **unică autoritate legiuitoare a țării și de organ reprezentativ suprem al poporului român.** Conform legii, **atribuția revocării Avocatului Poporului aparține Parlamentului României** tocmai ca expresie a funcției de control pe care forul legislativ o exercită.

Avocatul Poporului are obligația de a depune rapoarte de activitate, iar Parlamentul are atribuția de a analiza, evalua și decide cu privire la **modul concret** în care instituția Avocatului Poporului a respectat rolul său constituțional, iar Avocatul Poporului, conducător al instituției, și-a îndeplinit atribuțiile legale care îi circumstanțiază competența.

În condițiile în care Parlamentul României a constatat motivat că Avocatul Poporului a îndeplinit defectuos atribuțiile sale, fie prin acțiunile realizate, fie prin omisiunea de a acționa în aria sa de competență, **Parlamentul are nu numai posibilitatea, ci chiar obligația de a acționa în sensul sancționării Avocatului Poporului în sensul revocării din funcție a conducătorului instituției, conform legii.**

Parlamentul nu poate ignora dispozițiile constituționale care îi consacră prerogativa exclusivă de exercitare a controlului parlamentar, Parlamentul fiind singura autoritate în măsură să aprecieze dacă activitatea desfășurată de Avocatul Poporului s-a realizat în limitele stabilite de Constituție și lege sau, dimpotrivă, cu încălcarea acestora, putând dispune măsurile legale.

În scopul analizării temeiurilor si motivelor de revocare, Comisiile juridice constată că analiza și evaluarea activității Avocatului Poporului, pe care o realizează Parlamentul, nu vizează doar aspecte cantitative cu privire la îndeplinirea sau nu a unor atribuțiilor, **ci vizează inclusiv aspecte calitative cu privire la circumstanțele, scopurile urmărite și efectele produse de acțiunile și omisiunile respectivei instituții.** Dacă Parlamentul nu ar putea să evalueze activitatea Avocatului Poporului și din perspectiva **scopurilor**

urmărite și a consecințelor produse, s-ar putea ajunge la situația în care, utilizând pur formal atribuțiile legale, **instituția Avocatului Poporului să ajungă să încalce însuși scopul legii și să contravină propriul rol constitutional și legal.**

Prin urmare, Parlamentul analizează și evaluează nu doar realizarea formală a competenței Avocatului Poporului în cadrul controlului parlamentar, ci și **consecințele modului în care instituția Avocatului Poporului și-a realizat competența, consecințe generate direct de modul de îndeplinire a atribuțiilor de către conducătorul institutiei Avocatul Poporului, doamna Renate Weber.**

B. ANALIZA MOTIVELOR CERERII DE REVOCARE

Membrii Comisiilor juridice au analizat **motivele** invocate prin **cererea Grupurilor parlamentare ale PNL USR și UDMR din Senat și Camera Deputaților privind revocarea din funcție a doamnei Renate Weber, Avocatul Poporului**, raportându-se la constatarea anterioară de către Parlament, în ședința plenului reunit din data de 15 iunie 2021, a încălcării legii și a Constituției de către Avocatul Poporului doamna Renate Weber, iar concluziile sunt redată mai jos:

(a) De la numirea în funcție și până în prezent, Avocatul Poporului nu a transmis Parlamentului și Guvernului raportul special și recomandările sale privind problemele de sistem constatate de acesta în cazul crimelor de la Caracal, încălcând atribuția legală prevăzută de art.15, alineatul (2), din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului;

Parlamentul a constatat în dezbateră Raportului de activitate al Avocatului poporului pentru anul 2019, că doamna Renate Weber, conducator al institutiei, la aproape doi ani de la tragedia de la Caracal, **Avocatul Poporului nu a transmis Parlamentului si/sau Guvernului, un raport special** care să conțină constatările investigațiilor efectuate potrivit competentelor sale legale, în cazul crimelor de la Caracal, deficiențele sistemice constatate și recomandări specifice pentru autorități pentru a preveni producerea unor tragedii similare în viitor.

Potrivit unui Comunicat de presă din 29 iulie 2019, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma crimelor de la Caracal pentru a investiga “posibila încălcare a art. 21, art. 22, art. 47 alin. (1) și art. 49 din Constituția României privind accesul liber la justiție, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, nivelul de trai și protecția copiilor și a tinerilor”.

Parlamentul a constatat încălcarea dispozițiilor art. 15, alineatul (2), din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului: **„Avocatul Poporului asigură apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului prin mijloace specifice prevăzute de prezenta lege prin Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului sau, după caz, prin Mecanismul Național de Prevenire.”**

(b) **Avocatul Poporului nu și-a îndeplinit, prin activitatea derulată în anul 2020, rolul și obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, în cazul copiilor puternic afectați de restricțiile adoptate pe durata pandemiei și expuși actelor de violență domestică ori infracțiunilor de agresiune sexuală, exploatare sexuală și pornografie infantilă;**

Parlamentul a constatat în dezbateră **Raportului de activitate al Avocatului Poporului pentru anul 2020**, că doamna Renate Weber, conducător al instituției, **nu a exercitat direct sau prin Avocatul copilului atribuția specifică prevăzută la art. 15 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 35/1997**, respectiv nu a formulat cereri de chemare în judecată ori plângeri penale în cazuri de violență fizică sau psihică asupra minorilor din partea părinților tutorelui sau reprezentantului legal **și nu a avut nicio inițiativă la nivelul anului 2020 pentru reprezentarea în instanța de judecată a unui minor dintre sutele de minori abuzați în timpul pandemiei de părinți sau care au fost victime ale abuzului, violenței și exploatării sexuale, ale exploatării prin muncă, ale traficului de ființe umane ori ale neglijării și exploatării, inclusiv victime ale pornografiei infantile**. Parlamentul a constatat că potrivit legii, Avocatul Poporului dispunea de instrumente legale pentru apărarea și protecția minorilor – victime ale acestor infracțiuni grave de violență și exploatare sexuală prin **Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului sau, după caz, prin Mecanismul Național de Prevenire**, având posibilitatea inclusiv de a delega exercitarea acestor atribuții adjuncților săi sau unor persoane cu funcții de conducere din cadrul instituției.

Parlamentul a constatat încălcarea dispozițiilor **art. 15 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 35/1997** privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, precum și încălcarea prevederilor art. 10 alin. (1) lit. c) din aceeași lege care statuează că Avocatul Poporului, asistat de adjuncți, specializați, are ca atribuție specializată *apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului*.

(c) **Avocatul Poporului nu a întreprins nicio acțiune sau anchetă proprie și nu a formulat recomandări proprii pentru implementarea Hotărârii nr. 67/2020 a Camerei Deputaților, privind concluziile, răspunderile și măsurile Comisiei parlamentare de anchetă privind situația cazurilor copiilor dispăruți din România.**

Parlamentul a constatat în dezbateră **Raportului de activitate al Avocatului Poporului pentru anul 2020**, că doamna Renate Weber, conducător al instituției, nu a întreprins nicio acțiune sau anchetă proprie și nu a formulat recomandări proprii pentru dezvoltarea unui *mecanism administrativ și a unui cadru legal coerent de colaborare, cooperare și coordonare mai bună între toate instituțiile de căutare, cercetare și anchetă a persoanelor dispărute și/sau traficate și instituțiile de asistență socială și protecție a copilului care să se aplice distinct față de prevederile Codului de procedură penală*.

Avocatul Poporului, ca institutie, desi dispunea de instrumentele legale (prin Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului sau, după caz, prin Mecanismul Național de Prevenire) pentru a realiza anchete proprii, a solicita autorităților informatii necesare sau adoptarea unor măsuri concrete cu privire la **minorii dispăruți**, nu si-a realizat aceste atributii legale.

Nerespectarea unei hotărâri adoptate de o Cameră a Parlamentului fără a reprezenta încălcarea directă a unei legi conduce prin consecintele sale la afectarea și încălcarea acelor prevederi legale prin care s-a stabilit în sarcina institutiei Avocatului Poporului obligația legală si competenta constituțională exclusivă de a apăra drepturile si libertățile fundamentale ale persoanelor fizice, inclusiv a copiilor dispăruți.

(d) Declanșarea în anul 2020, de către Avocatul Poporului, conducător al institutiei, a mecanismului național privind prevenirea torturii (MPN) cu privire la unitățile sanitare care tratează pacienți COVID 19, sub aspectul monitorizării acestora s-a făcut cu încălcarea legii și fără temei concret, constând în existența unor sesizări care să creeze suspiciuni rezonabile privind existența unor acte sau fapte ce pot fi asimilate torturii.

Evaluând modul în care Avocatul poporului si-a exercitat atribuțiile legale in cadrul mecanismului național privind prevenirea torturii, **Parlamentul** a constatat că declanșarea abuzivă a acestui Mecanism, asa cum rezultă din Raportul de activitate pe anul 2020, **fiind instituite 13 monitorizări asupra Spitalelor Covid-19:** "Spitalul Județean de Urgență Ploiești; Institutul de Pneumoftiziologie "Marius Nasta" București; Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța; Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Constanța; Spitalul Județean de Urgență Giurgiu; Spitalul Municipal Râmnicu Sărat, județul Buzău; Spitalul Municipal Oltenița, județul Călărași; Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, județul Dâmbovița; Spitalul Municipal Câmpina, județul Prahova; Spitalul Municipal Fetești, județul Ialomița; Spitalul CF Ploiești, județul Prahova; Spitalul Județean Tulcea – Secția de Boli infecțioase, județul Tulcea; Spitalul Orășenesc Bolintin Vale, județul Giurgiu." Doamna Renate Weber, Avocat al Poporului, fără a fi sesizată cu potențiale încălcări ale drepturilor omului, oricum improbabile în cadrul unităților sanitare din prima linie de luptă împotriva Covid-19, a declanșat Mecanismul național privind prevenirea torturii, punând sub monitorizare **spitale**, dar și **centre de carantinare** de pe întregul teritoriu național.

Doamna Renate Weber, Avocat al Poporului a desconsiderat în acțiunea sa de calificare a actelor medicale pentru tratarea pacienților infectati cu virusul SARS-COV-2 ca fiind **acte de tortură**, chiar prevederile **art.282 Cod penal care definesc infractiunea de tortură**, precum și elementele sale constitutive ce trebuie întrunite pentru a fi în prezența acestei infracțiuni.

Organisme și convenții internaționale definesc explicit care sunt faptele incluse în categoria actelor de tortură (***Asociația medicală mondială, în Declarația de la Tokyo privind tortura și tratamentele degradante, din 1975, Convenția Europeană a Drepturilor Omului***, potrivit căreia **tortura** este un „tratament inuman care provoacă suferințe foarte puternice, iar la recunoașterea faptei ca act de tortură, CEDO va lua în considerație gravitatea și intensitatea durerii cauzate determinată în funcție de durata tratamentului, precum și consecințele fizice sau psihice ale persoanei survenite în urma aplicării actului în dependență de sex, vârstă, starea sănătății victimei, metoda și modul de realizare a faptei . Orice formă de tortură este un tratament inuman și degradant și tratamentul inuman este la fel degradant.”).

Art. 34 din Legea nr. 35/1997 stabilește expres limitele în care își exercită atribuția Avocatul Poporului în cadrul mecanismului. Deși la lit. (j) a art. 34 sunt incluse și locuri de orice natură sau care fac parte din sistemul de sănătate sau sistemul de asistență socială, dar care îndeplinesc obligatoriu condițiile prevăzute la alin. (1) - „*orice loc în care persoanele sunt private de libertate în baza unei decizii a unei autorități, la cererea acesteia sau cu acordul expres sau tacit al acesteia*” -, legea cere expres să existe o **decizie** a unei autorități statale care dispune sau solicită plasarea unei persoane într-un loc de detenție. Prin urmare în cazul instituțiilor sanitare ar putea fi vorba exclusiv de persoanele care execută măsuri de siguranță, altele decât cele specificate la lit. (d), dar în **nici un caz vreo unitate sanitară care tratează pacienți infectați cu COVID 19.**

Parlamentul a constatat în dezbaterea **Raportului de activitate al Avocatului Poporului pentru anul 2020**, că doamna Renate Weber, conducător al instituției, a instituit mecanismul de monitorizare, fără a se comunica unităților sanitare actul administrativ care a stat la baza declanșării procedurii de monitorizare, acțiune care se circumscrie unui comportament evident arbitrar, imparțial și nelegal al Avocatului Poporului Renate Weber. **Această acțiune nejustificată a indus o stare de confuzie, a creat o stare de temere legitimă asupra personalului medical prin declanșarea mecanismului național de prevenire a torturii în privința spitalelor care tratează bolnavi COVID 19 (situație exprimată public de cadrele medicale din România) și în consecință, a afectat buna funcționare a sistemului sanitar în ansamblul său, infrastructură critică a statului, în perioada stării de urgență, ulterior în perioada stării de alertă instituite urmare a pandemiei declarate astfel de Organizația Mondială a Sănătății.**

Mai mult, niciunde în dispozițiile legii nu este stipulată atribuția Avocatului Poporului de a dispune unității sanitare îndeplinirea obligației de a afișa procedura în derulare **„de spital aflat sub monitorizarea Mecanismului Național pentru Prevenirea Torturii”**, solicitare desprinsă din înștiințarea f.n. a Avocatului Poporului din data de 4 iunie 2020 motiv pentru care **Parlamentul a constatat că această faptă e o încălcare gravă a Legii nr.35/1997 și a art. 1 alin.(5) din Constituția României.**

Parlamentul a constatat că Avocatul Poporului a încălcat și prevederile **Protocolului opțional, adoptat la New York în data de 18 decembrie 2002 la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009 care** menționează exact care sunt centrele de detenție supuse monitorizării și **include unitățile sanitare** în aceste categorii.

Astfel, la **art. 34, alin. (3)** sunt locuri de detenție sau, după caz, locuri în care instituția Avocatului Poporului își exercită atribuțiile privind prevenirea torturii, următoarele:

- a) Penitenciarele, inclusiv penitenciarele spital;
- b) Centrele educative, centrele de detenție
- c) Centrele de reținere și arestare preventivă
- d) Spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie

În sensul dispozițiilor legii, unitățile de detenție sunt definite și au o reglementare specifică în legislația românească, fiind stabilite prin: Ordinul Ministrului Justiției nr. 2724/C din 10 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor, precum și Ordinul Ministrului Justiției nr. 3.936/C din 21 decembrie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor educative și a centrelor de detenție din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, care definesc și caracterizează activitatea acestora.

Parlamentul a constatat că instituirea de către Avocatul Poporului a mecanismului național de prevenire a torturii cu privire la spitale Covid-19 și centre de carantinare **nu a avut nicio finalitate concretă, nefiind nici până la acest moment prezentate niciun fel de concluzii ale monitorizării spitalelor/centrelor de carantinare cu privire la potențiale încălcări ale drepturilor omului.** În consecință, doamna Renate Weber, conducător al instituției Avocatului Poporului, se situează în afara atribuțiilor constituționale conferite instituției Avocatului Poporului și în afara limitelor legii stabilite pentru exercitarea atribuțiilor proprii, deoarece a declanșat sau a permis, *ultra vires*, subordonaților săi, să declanșeze mecanismul național de prevenire a torturii în privința monitorizării „spitalelor care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV2, în faza I sau în faza II, ori sunt unități suport”, fără respectarea dispozițiilor legale în materie.

Analizând cererea de revocare, membrii Comisiilor juridice au avut în vedere toate constatarile încălcărilor legii și ale Constituției de către Avocatul Poporului înscrise de Parlament în ședința plenului din data de 15 iunie 2021 inclusiv încălcările privind:

*i. Avocatul Poporului nu a sprijinit autoritățile naționale competente și nu a realizat în 2019 și în 2020, acțiuni proprii, potrivit atribuțiilor sale, pentru îndeplinirea obiectivului de referință nr. 4 din cadrul Mecanismului de cooperare și verificare (MCV) “Adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire și combatere a corupției, în special în cadrul administrației locale” deși rapoartele MCV adoptate de Comisia Europeană au statuat **Rolul relevant al Avocatului Poporului pentru MCV, în special din perspectiva celui de***

al patrulea obiectiv de referință, și anume prevenirea și combaterea corupției².” Or în lumina recentei decizii a Curții de Justiție a Uniunii Europene, din 18 mai 2021 privind România, modul în care România își realizează cele patru obiective de referință din Decizia 2006/98 este analizat în rapoartele anuale întocmite de Comisia Europeană, iar România prin autoritățile competente, inclusiv Avocatul Poporului, trebuie să se conformeze Deciziei 2006/98 și rapoartelor MCV ale Comisiei (a se vedea para. 177 din decizie).

ii. Avocatul Poporului nu a acționat în mod constant în raporturile sale cu Parlamentul și cu celelalte autorități în spiritul colaborării loiale și al respectului reciproc între autoritățile publice.

Membrii Comisiilor juridice au analizat și **jurisprudenta Curții Constitutionale** în materia exercitării controlului parlamentar al Parlamentului asupra Avocatului Poporului. Din examinarea dispozițiilor din Constituție referitoare la Avocatul Poporului și a celor cuprinse în Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, **Curtea a reținut, referitor la conducătorul instituției Avocatul Poporului, că acesta se află în raporturi constituționale și legale directe cu Parlamentul. Prin Decizia nr. 732/2012, Curtea Constitutională a statuat ca „Avocatul Poporului răspunde numai în fața Parlamentului, activitatea sa fiind supusă controlului parlamentar. Ca urmare, Parlamentul este singura autoritate în măsură să aprecieze dacă activitatea desfășurată de Avocatul Poporului, în calitatea sa de conducător al instituției, s-a realizat în limitele stabilite de Constituție și lege sau, dimpotrivă, cu încălcarea acestora, și în consecință, printr-o evaluare obiectivă în cadrul căilor și procedurilor exclusiv parlamentare, să dispună măsurile legale.**

A decide altfel ar însemna să se recunoască Curții Constituționale posibilitatea de a se substitui Parlamentului, de a invalida evaluările făcute de acesta și de a le înlocui cu evaluările proprii ale Curții, ceea ce ar exceda, în mod evident, atribuțiilor instanței de contencios constituțional . »

C. PROPUNEREA COMISIILOR JURIDICE ÎN URMA ANALIZEI ȘI DEZBATERII CERERII GRUPURILOR PARLAMENTARE ALE PNL, USR ȘI UDMR DIN SENAT ȘI CAMERA DEPUTAȚILOR PRIVIND REVOCAREA DIN FUNCȚIE A DOAMNEI RENATE WEBER, AVOCATUL POPORULUI

² Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare, Bruxelles, 18 iulie 2012, COM (2012) 410

În urma dezbaterii cererii de revocare, membrii Comisiilor juridice au constatat ca sunt indeplinite condițiile legii pentru a supune plenului Parlamentului revocarea din funcție a doamnei Renate Weber, Avocat al poporului și în ședința comună din 16 iunie 2021, aceștia au hotărât, cu **majoritate de voturi ale deputatilor și senatorilor prezenți**, în conformitate cu prevederile art. 9 alin.(1) și alin. (2) din Legea nr.35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, **să adopte raportul comun pentru revocarea din funcție a doamnei Renate Weber, Avocat al Poporului** și să supună spre dezbateră și adoptare Camerelor reunite ale Parlamentului, acest raport împreună cu proiectul de hotărâre aferent.

PREȘEDINTE,

PREȘEDINTE, /

Mihai-Alexandru Bădeș

Laura-Iuliana Șanț

DOCA
UNA
1/2

DEPUTATILOR

PROIECT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRÂRE

pentru revocarea doamnei Renate Weber

din funcția de Avocat al Poporului

Prevederile art.58 alin.(1) și art. 59, alin.(1) din Constituția României, republicată, consfințesc la nivel constituțional rolul instituției Avocatului Poporului, apărătorul din oficiu al drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

Potrivit dispozițiilor art.60 din Legea fundamentală, Avocatul Poporului răspunde numai în fața Parlamentului, activitatea sa fiind supusă controlului parlamentar.

Legea organică a instituției Avocatul Poporului, Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, prevede caracterul acestei instituții, și anume acela de autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică, în condițiile legii.

Rolul acestei instituții este necesar a fi concretizat prin măsuri reale de apărare a drepturilor și libertăților cetățenești.

În condițiile în care Parlamentul României a constatat motivat că Avocatul Poporului a îndeplinit defectuos atribuțiile sale, fie prin acțiunile realizate, fie prin omisiunea de a acționa în aria sa de competență, Parlamentul are nu numai posibilitatea, ci chiar obligația de a acționa în sensul sancționării Avocatului Poporului în sensul revocării din funcție a conducătorului instituției, conform legii.

Parlamentul nu poate ignora dispozițiile constituționale care îi consacără prerogativa exclusivă de exercitare a controlului parlamentar, Parlamentul fiind singura autoritate în măsură să aprecieze dacă activitatea desfășurată de Avocatul Poporului s-a realizat în limitele stabilite de Constituție și lege sau, dimpotrivă, cu încălcarea acestora, putând dispune măsurile legale.

De la numirea în funcție și până în prezent, Avocatul Poporului nu a transmis Parlamentului și Guvernului raportul special și recomandările sale privind problemele de sistem constatate de acesta în cazul crimelor de la Caracal, încălcând atribuția legală prevăzută de art.15, alin. (2), din Legea nr.35/1997, republicată.

Avocatul Poporului nu și-a îndeplinit, prin activitatea derulată în anul 2020, rolul și obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului, în cazul copiilor puternic afectați de restricțiile adoptate pe durata pandemiei și expuși actelor de violență domestică ori infracțiunilor de agresiune sexuală, exploatare sexuală și pornografie infantilă.

Declanșarea în anul 2020, de către Avocatul Poporului, conducător al instituției, a mecanismului național privind prevenirea torturii (MPN) cu privire la unitățile sanitare care tratează pacienți COVID-19, sub aspectul monitorizării acestora s-a făcut cu încălcarea legii și fără temei concret, constând în existența unor sesizări care să creeze suspiciuni rezonabile privind existența unor acte sau fapte ce pot fi asimilate torturii.

Parlamentul a constatat că Avocatul Poporului a încălcat și prevederile Protocolului opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009 care menționează exact care sunt centrele de detenție supuse monitorizării și include unitățile sanitare în aceste categorii.

Parlamentul a constatat că instituirea de către Avocatul Poporului a mecanismului național de prevenire a torturii cu privire la spitale Covid-19 și centre de carantinare nu a avut nicio finalitate concretă, nefiind nici până la acest moment prezentate niciun fel de concluzii ale monitorizării spitalelor/centrelor de carantinare cu privire la potențiale încălcări ale drepturilor omului. În consecință, doamna Renate Weber, conducător al instituției Avocatului Poporului, se situează în afara atribuțiilor constituționale conferite instituției Avocatului Poporului și în afara limitelor legii stabilite pentru exercitarea atribuțiilor proprii, deoarece a declanșat sau a permis, ultra vires, subordonaților săi, să declanșeze mecanismul național de prevenire a torturii în privința monitorizării „spitalelor care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV2, în faza I sau în faza II, ori sunt unități suport”, fără respectarea dispozițiilor legale în materie.

Avocatul Poporului nu a sprijinit autoritățile naționale competente și nu a realizat în 2019 și în 2020, acțiuni proprii, potrivit atribuțiilor sale, pentru îndeplinirea obiectivului de referință nr. 4 din cadrul Mecanismului de cooperare și verificare (MCV) "Adoptarea unor măsuri suplimentare de prevenire și combatere a corupției, în special în cadrul administrației locale" deși rapoartele MCV adoptate de Comisia europeană au statuat Rolul relevant al Avocatului Poporului pentru MCV, în special din perspectiva celui de al patrulea obiectiv de referință, și anume prevenirea și combaterea corupției." Or în lumina recentei decizii a Curții de Justiție a Uniunii Europene, din 18 mai 2021 privind România, modul în care România își realizează cele patru obiective de referință din Decizia 2006/98 este

analizat în rapoartele anuale întocmite de Comisia Europeană, iar România prin autoritățile competente, inclusiv Avocatul Poporului, trebuie să se conformeze Deciziei 2006/98 și rapoartelor MCV ale Comisiei (a se vedea para. 177 din decizie).

Avocatul Poporului nu a acționat în mod constant în raporturile sale cu Parlamentul și cu celelalte autorități în spiritul colaborării loiale și al respectului reciproc între autoritățile publice.

Argumentele expuse coroborate conduc la concluzia că doamna Renate Weber a încălcat legea, afectând rolul constituțional și eficiența instituției Avocatului Poporului încălcând prevederile art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată, astfel încât se impune măsura revocării sale din funcție în temeiul prevederilor art.9 alin. (2) din Legea nr.35/1997, republicată.

Pentru aceste motive, în conformitate cu dispozițiile art.67 din Constituție.

În temeiul prevederilor art.9 alin.(1) și (2) din Legea nr.35/1997, republicată,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. - Doamna Renate Weber se revocă din funcția de Avocat al Poporului.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din, cu respectarea prevederilor art.76, alin.(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Ludovic Orban

Președintele Senatului

Anca-Dana Dragu